

DIA INTERNACIONAL DE LA DONA 2021

Milions de dones en el món viuen amenaçades i els seus drets humans es vulnereu de manera sistemàtica. No obstant, encara a dia d' avui dia la persecució per motius de gènere és una realitat invisibilitzada.

Hi ha unes causes de persecució específiques que afecten especialment les dones. Aquestes són el tràfic de persones amb finalitats d' explotació sexual, els matrimonis forçats, la violència masclista o mutilació genital, entre altres. En contextos de conflictes armats o de violència generalitzada, les dones i les nenes són les víctimes més vulnerables. En les situacions de pobresa extrema sovint també solen ser les persones que es veuen més afectades per la falta d' accés als seus drets més bàsics o per la desigualtat.

A més, sent dona les dificultats del procés migratori es multipliquen. La persecució i la violència no acaben quan aconseguen escapar dels seus països d' origen sinó que als països de trànsit i en els d' acollida corren el risc de sofrir diversos tipus de violència. Fins i tot, si el motiu inicial de fugida no està relacionat amb motius de gènere, en arribar als països d' acollida o durant el trànsit pateixen uns tipus de violència específica que només afecta a les dones. Això complica encara més el seu procés d' integració social i el seu benestar psicològic. D' altra banda, la pandèmia ha agreujat moltes de les situacions relacionades amb la violència que sofreixen concretament les dones.

Per aquesta raó, resulta imprescindible recordar els marcs legals de protecció específic per a dones i nenes; l' Agenda 2030 (ODS 5 – igualtat de gènere), la Convenció Sobre l' Eliminació de Tota Forma de Discriminació contra la Dona (CEDAW), el Protocol Marc de Protecció de Víctimes de Tràfic i el Pla Integral de Lluita contra el tràfic amb finalitats d' explotació sexual, així com diverses directrius específiques d' ACNUR sobre la matèria.

Quant a la situació a Espanya, durant el 2020, les sol·licituds de protecció internacional presentades per dones van ser 41.694 (un 46,97% del total). Durant aquest mateix any, hem assistit a un increment de les arribades per via marítima a les Illes Canàries. Davant la falta de vies legals i segures d' accés a territori europeu, moltes persones es veuen abocades a acudir a les vies irregulars, entre elles milers de dones i nenes, que a més corren el risc de caure en mans de xarxes de tràfic amb finalitats d' explotació sexual. Moltes de les embarcacions que van arribar a les Illes Canàries durant l' any 2020 estaven ocupades únicament per dones, nens i nenes.

A les innombrables dificultats derivades de la gestió d' aquesta emergència cal afegir les dificultats que es troben les dones i nenes en arribar, sense tenir garantit un accés ple al procediment d' asil ni a un tractament diferenciat, la qual cosa fa que incrementi la seva vulnerabilitat. Fins i tot quan ja se suposa que estan fora de perill.

Moltes de les dones i nenes tenen interioritzada la violència que pateixen només pel fet de ser dona, la qual cosa fa que no puguin reconèixer que tenen dret a accedir a la protecció

internacional. Per això és igualment important garantir que tinguin informació sobre el procediment i les diferents possibilitats de protecció a les quals tenen dret.

Amb motiu del Dia Internacional de la Dona recordem la importància de:

- Activar l'article 38 de la Llei d'Asil que contempla la possibilitat de trasllat des d'Ambaixades i representacions consulars en països d'origen i trànsit, així com un altre tipus de vies legals i segures, per a així poder prevenir la violència específica que pateixen les dones i nenes per raó del seu gènere durant el trànsit migratori, impedit que es converteixin en víctimes de les xarxes de tràfic amb finalitats d'explotació sexual.
- Garantir l'accés al procediment d'asil per a totes les dones i nenes que arriben a les nostres fronteres atenent les seves necessitats específiques.
- Proporcionar un tractament diferenciat a les dones i nenes amb l'objectiu d'assegurar una correcta identificació de la seva situació d'especial vulnerabilitat.
- Establir mecanismes eficaços d'identificació i protecció de víctimes de tràfic amb finalitats d'explotació que prevalguin la protecció de les potencials víctimes sobre l'enfocament de persecució del delictes.
- Derivar a les dones i nenes especialment vulnerables a recursos específics.
- Traslladar a les dones i nenes especialment vulnerables des de les Illes Canàries a altres punts de la Península on puguin accedir a un nivell major de protecció.
- Reconèixer com a motiu de persecució la mutilació genital femenina i el matrimoni forçat i atorgar protecció internacional a les persones que fugen d'aquestes pràctiques.